

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ (ЗО 1) Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

– Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>I курс, зимовий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів (90 год) Загальна кількість: 90 годин Лекційних занять: 18 годин Практичних занять: 18 годин Самостійна робота студентів: 54 години</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік /модульна контрольна робота, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.е.н, проф. Шашина Марина Володимирівна; shashyna.marina@gmail.com Практичні/Семінарські : д.е.н, проф. Шашина Марина Володимирівна; shashyna.marina@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NjYxOTU1MzM5ODE2?cjc=nbwsalg</i>

– Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Наукові дослідження в економіці» забезпечує формування сучасного економічного мислення та світогляду у студентів, фундаментальних знань теорії та практики економічних досліджень, відповідних професійних компетенцій, орієнтованих на прикладне використання. **Метою** є формування знань з методології, теорії методу і процесу, психології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності економіста-магістранта. **Предметом** дисципліни є наукові підходи та теоретико-методологічні засади здійснення наукових досліджень в економіці.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у студентів ряду компетентностей:

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

– ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень

ФК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки

ФК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження

економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки наявні з освітніми компонентами практики та виконання магістерської дисертації

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Наука як продуктивна сила

Тема 2. Науково-дослідна діяльність в Україні: сучасні проблеми наукового дослідження трансформації економіки, кадровий потенціал, управління

Тема 3. Організація наукового дослідження в економіці

Тема 4. Основи методології наукових досліджень в економіці

Тема 5. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження

Тема 6. Інформаційна база наукових досліджень в економіці

Тема 7. Академічна доброчесність та навички якісного академічного письма

Тема 8. Види та правила оформлення наукових публікацій

Тема 9. Правила оформлення магістерського дослідження

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Колесников О. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.

2. Корягін М., Чік М. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2019. 429 с.

3. Мальська М., Паньків Н. основи наукових досліджень: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, дослідницький;

спеціальні методи навчання: індивідуальна робота, презентація, дискусія.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретико-практичних знань студента що сприяють формування та засвоєнню навиків структурування наукової роботи, написання тез, статей, доповіді. Окрім того на практичних заняття студенти презентують результати свого наукового пошуку у сфері економіки із застосування інструментарію опрацьованого на лекційних заняттях. Набуття студентом проблемно-орієнтовного мислення, а також вміння розробляти та приймати рішення є тими чинниками, що забезпечують формування особистості вченого-економіста та сприяють у написанні магістерської дисертації.

Для покращення засвоєння матеріалу слід практикувати: експрес-опитування, тестування, заслуховування доповідей за тематикою наукових досліджень, які проводять студенти за спеціальністю «Економіка» та їх обговорення.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, самостійна робота, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: інформаційно-рецептивний, спонукально-репродуктивний метод, проблемно-пошуковий; Спеціальні методи навчання: індивідуальна робота, презентація, дискусія.	Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, тестування, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль - залік
ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень		
ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекцій та 18 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
1-2	Тема 1. Наука як продуктивна сила	2	2	5	Л: Наука як продуктивна сила П: Проблеми наукового дослідження	Н: обговорення, тестові завдання завдання. О: індивідуальне
3-4	Тема 2. Науково-дослідна діяльність в Україні: сучасні проблеми наукового дослідження трансформації економіки, кадровий потенціал, управління	2	2	5	Л: Науково-дослідна діяльність в Україні: сучасні проблеми наукового дослідження трансформації економіки, кадровий потенціал, управління П: Система підготовки наукових кадрів в Україні та організація науково-дослідної діяльності	Н: обговорення, тестові завдання завдання. О: індивідуальне
5-6	Тема 3. Організація наукового дослідження в економіці	2	2	5	Л: Організація наукового дослідження П: Формування гіпотези наукового дослідження	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне
7-8	Тема 4. Основи методології наукових досліджень в економіці	2	2	6	Л: Суть теорії і методології наукових досліджень в економіці П: Формування методичної основи наукового дослідження	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне
9-10	Тема 5. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження	2	2	5	Л: Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження П: Написання рецензії на автореферат/статтю за	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне

Тиждень навчання	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
					темою обраного наукового напряму	
11	Тема 6. Інформаційна база наукових досліджень в економіці	2		1	Л: Інформаційна база наукових досліджень в економіці П: Написання тез за темою наукового дослідження	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне
12	Модульна контрольна робота		2	4	Передбачає теоретичні завдання	
13-14	Тема 7. Академічна доброчесність та навички якісного академічного письма	2	2	5	Л: Академічна доброчесність та навички якісного академічного письма П: Виокремлення наукових підходів дослідження	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне
15-16	Тема 8. Види та правила оформлення наукових публікацій	2	2	6	Л: Види та правила оформлення наукових публікацій П: Написання статті за темою магістерського дослідження	Н: обговорення, теоретичне завдання. О: індивідуальне
17-18	Тема 9. Правила оформлення магістерського дослідження	2		6	Л: Правила оформлення магістерського дослідження П: Складання заліку	Н: обговорення О: індивідуальне
18	Залік		2	6		
Всього		18	18	54		

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Види самостійної роботи студентів: підготовка до тестування по матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, виконання наукових досліджень у форматі тем дисципліни та підготовка до заліку.

Тиждень навчання	Назва тем	Завдання	Обсяг
1-2	Тема 1. Наука як продуктивна сила	Підготовка до практичних занять	5
3-4	Тема 2. Науково-дослідна діяльність в Україні: сучасні проблеми наукового дослідження трансформації економіки, кадровий потенціал, управління	Підготовка доповіді	5
5-6	Тема 3. Організація наукового дослідження в економіці	Формування гіпотези наукового дослідження та формування його структури	5
7-8	Тема 4. Основи методології наукових досліджень в економіці	Формування методичної основи наукового дослідження та опис предмету дослідження	6
9-10	Тема 5. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження	Написання рецензії на автореферат/статтю за темою обраного наукового напряму.	5
11	Тема 6. Інформаційна база наукових досліджень в економіці	Написання тез та доповіді за темою наукового дослідження	1

Тиждень навчання	Назва тем	Завдання	Обсяг
12	Теми 1-6	Підготовка до МКР	4
13-14	Тема 7. Академічна доброчесність та навички якісного академічного письма	Виокремлення наукових підходів дослідження	5
15-16	Тема 8. Види та правила оформлення наукових публікацій	Написання статті за темою магістерського	6
17-18	Тема 9. Правила оформлення магістерського дослідження	Оформлення теоретико-методичної частини наукового дослідження	6
Залік		Підготовка до заліку	6
Всього			54

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відвідування лекційних занять та практикумів є вільним, бали за присутність на лекціях та практикумах не додаються, але вагома частина рейтингу студента формується через активну участь на лекціях та виконання і захист реферативної роботи. Тому пропуск лекції та практикуму не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність студента на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням студента передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; виконання модульної контрольної роботи;

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

Види контролю:

- виконання та захист практичних завдань (8 практичних занять);
- тестування
- модульна контрольна робота

8.1.1 Практичні завдання оцінюються в 10 бали кожне за такими критеріями:

- за якісне виконання – 10 - 9 балів;
- за якісне виконання, але з недоліками – 8 -5 балів;
- за несвоєчасну здачу – 4-1 бали.

– не виконано – 0 балів.

8.1.2. Тестування (*max 10 балів*).

За результатами опрацювання лекційного матеріалу проводиться **тестування** (двічі за семестр), яке оцінюється у 5 балів. Бали формуються на основі сумування вірних відповідей тестових завдань (по 0,5 балів за кожну вірну відповідь).

8.1.3. **Модульна контрольна робота** – 10 балів (проводиться двічі у вигляді тестового опитування відповідно графіку календарного контролю). Вага одного вірно виконаного завдання – 1 бал.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Виконано не менше ніж 40% з обсягу практичних занять;

14 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу практичних занять.

8.3. Залікова контрольна робота оцінюється із 60 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох запитань з переліку, що наданий у додатку до робочої програми КМ.

Кожне запитання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 20 - 18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «уміння», або незначні неточності) – 17...15 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 14...12 балів;

– «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

3. Умовою першої атестації є отримання не менше 20 балів. Умовою другої атестації – отримання не менше 45 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової таблиці згідно з таблицею (п. 6). Якщо сума балів менша за 60, але більша 40 балів, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів, отримана за виконання залікової контрольної роботи переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п. 6).

5. Студент, який за семестр отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані за виконання залікової контрольної роботи.

Семестровий контроль: залік. Якщо здобувач виконав умови допуску до семестрового контролю (залік).

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$R = 8 \times 10 + 2 \times 5 + 10 = 100$ балів.

У випадку виконання залікової контрольної роботи, рейтингова шкала з дисципліни складається із суми балів за залікову контрольну роботу та мінімум балів, що є основу допуску до заліку (40 балів):

$R = 60 + 40 = 100$ балів.

Заохочувальні бали: максимум 10 балів: за написання статті у журналах, що входить до наукометричних баз Scopus або WoS 10 балів, фахової статті (6 балів), апробація під час науково-практичних конференцій (2 бали за кожні тези). Документально підтверджене впровадження результатів магістерської дисертації – 3 бали.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо

Менше 60	Незадовільно
не зараховано	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено проф. кафедри економіки і підприємництва, д. е. н., проф. Марина Шашина

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол 10 від 24.06.2024 р.)